

XƏYANƏTİN KƏSİŞMƏSİ

(Əvvəli ötən saylarımızda)

- Ata, elə edin ki, Mən təhsilimi Daşkənddə davam etdirim?

Qızının hər istəyini yernə yetirməyə örgənən ata bu dəfə bir az müqavimət göstərməyə çalışdı.

- Qızım, burada sənin nəyin catmır? Nə istəyirsən o dəqiqə sahib olursan. Həmdə həmişə gözüümüzün önündəsən. Bütün müəllimlərin də tanışdı. Daşkənd uzaqda olduğundan, hər gün səninlə maraqlanmaq elə də asan olmayacaq. Burada təhsilini davam etdirsən olmazmı?

Yox, ola bilməz. Atası da düttün dostlarını, tanıdığı və tanımadığı insanları işə qoşaraq, qızının arzusunu yernə yetirdi. Kimsən, filankəsin gözüünün ağı-qarası bir qızı, bir balasıdır. Bütün bu mülklər, saraylar, var dövlət sabah kimə qalacaq?

Qisası, tələbəliyin sonunu Daşkəndə keçirməli oldu. Əvvəlcə şəhərin mərkəzində ev alacağına söz verən atası onu paytaxtdakı dostlarının birinin evində yerləşdirdi. Ancaq Visolə universitetin bu yaxınlarda rekonstruksiya olunmuş, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş yataqxanasını gördükdən sonra şəxsi mənzili olması fikirindən müvəqqəti vaz keçdi.

Həqiqətən, qərīb şəhərdə, böyük mənzildə tək neçə yaşayacaqdı? Orada kimnən qalacaqdı? Yataqxanada yaşamağı coxdan arzulayırdı. Hərdən tələbə yoldaşları yataqxanada baş verən həngəmələrdən, hadisələrdən biri birinə danışdıqda onlara həsad aparar, atasının gözəl yaraşıqlı mənzilini qoyaraq tələbələrini səs-küyü ilə dolu olan yataqxanaya gəlirdi.

Bir iki dəfə rəfiqələri ilə onlar yaşadıkları yataqxanada olmuş, lakin oradakı qarışıqlıq, dəhliz boyu xoşagəlməz qoxular qarşısında dayana bilməyərək geri qayıtmış və bundan sonra yataqxana arzusundan imtina etmişdi.

Visolə Daşkəndə gəlib burada tələbələrini yüksək səviyyəli mehmanxanalardan elə də fərqlənməyən tələbə yataqxanalarını görüb orada qalmağa üstünlük verdi. Atası da qızının qərarına qarşı çıxmıdı.

Visolə oktyabr ayının sonlarına kimi bütün sənədlərini rəsmiləşdirərək, bu nüfuzlu ali məktəbin tələbələri sırasına qoşuldu. Tələbə yoldaşları ilə tezliklə tanış oldu. O başqalarının qəlbinə yol tapmaq üçün nə etmək lazım olduğunu yaxşı bilirdi. Elə təhsilin ilk günü kursdakı qızların hər birinə bir plitka şokolad, oğlanlara isə bir packa bahalı siqaret hədiyyə etdi. Əvvəllər belə şeyə öyrənməyən tələbələr buna heyran qaldılar.

-Atam yeni supermarketdən alıb gəndəib,- təvəzökar bir şəkildə dedi.

-Atanızı tamamilə xərcə salıbsız ki! - verilən suala əhəmiyyət vermədi.

- Hec də yox, supermarket özümüzünküdür, bu kimi sözlər kəndli söhbətinə oxşayır dedi. O vaxtdan tələbə yoldaşları ona hörmət etməyə başladılar. Qızların hamısı onun ətrafında fırlanmağa başladılar. Çünki hər iki-üç gündən bir tələbə yoldaşlarını dondurmaya ya da qamburqərə qonaq edirdi. O, tezliklə onların karyeralarında daha zəngin və daha diqqətli olma ehtimalı olduğuna əmin oldu.

Tələbə yoldaşlarının əksəriyyətini oğlan uşaqları təşkil edirdi. Bəzən oğlanlar da onun mərhəmətindən, əliacılığından istifadə edirdilər. Əvvəlcə o oğlanlara gizli müştəri gözü ilə baxırdı. Həqiqətən tələbə yoldaşlarının əksəriyyəti varlı alələrin uşaqları idi. Çoxları şəxsi avtomobildə gəlirdilər. Geyimlərində, davranışlarında biri-birindən geri qalmırdılar. Amma, bununla yanaşı onların arasında orta və aşağı təbəqədən olan qızlar və oğlanlar da var idi.

Visolənin xoşuna gələn birinci oğlan Fəyaz oldu. Lakin o digərlərinə nisbətən elə də varlı deyildi. Yalnız... oğlanlar arasında zəriflikdə heç kim ona tay ola bilməzdi. Acığı, o, vilayətdə oxuyanda da,

povest

belə bir oğlana rast gəlməmişdi. Axtarsan heç Daşkənddə də belə boy-buxunlu, yaraşıqlı oğlan tapılmırdı.

Gizlicə onu nəzərində tutaraq, onun haqqında məlumat toplamağa başladı. Bu vaxta kimi o bir necə qızı aldadaaraq onlarla əylənmiş, eyni zamanda Şərqiyyə adlı tələbə yoldaşı ilə də yaxın münasibətdə idi. Bəzi qızlardan örgənmişdi ki, Şərqiyyə əvvəllər Fəyazın yaxın dostu ilə gəzmış və dostlar arasında yaranmış anlaşılmazlığa səbəb olmuşdu, Fəyaz qəsdən qızın başını şirin vədlərlə aldadaaraq onu öz tərəfinə cəkkə bimişdi.

“Deməli, o Şərqiyyəni sevməyib!” Bu fikir Visolənin beynini elə məşğul etdi ki, birdə baxdı Fəyaza vurulub.

Visolə öz doğma şəhərlərin də bir iki oğlanla tanış olaraq görüşə çıxmışdı, ancaq bu münasibətlərin dərinləşməsinə yol verməmişdi. Bu da onu göstərir ki, bu vaxta kimi onun ürəyini heç bir oğlan fəth edə bilməyib.

İndi isə...Visolə özü də anlamırdı. O, Fəyazı dərş zamanı saatlarla izləyir, lakin uşaqlıqdan heç bir sirini başqalarıyla bölüşmədiyi üçün heç kim bilməsin deyə gözlərini gizlicə qapadırdı.

Bir iki dəfə onun Şərqiyyə ilə söhbət etdiyini görüb, qəlbən ona acığı tutmuşdu. Onda da Şərqiyyəyə qarşı hədsiz nifrətin, paxılıq hisslərinin baş qaldırdığını hiss etmişdi.

Visolə atasının gücü, varı hesabına bütün arzularını həyata keçirərdi. Amma görəsən atası onun qəlbindəki mücərrəd arzusunu reallaşdırmağa qadirdirmi?

Bəli, könül işi çox həssas məsələdir. Oğlana nə var ki, kimisə sevsə dərşni bölüşməyə adam tapır. Qızın könlünü əla ala bilsə alır, ala bilməyəndə isə nə çox küçələrdə başqa qızlar. Ancaq qız sevdəndə çox cətin olur. Çünki oğlan qarşısında diz çökərək, öz dərşini ona bildirməyə ləyaqəti yol vermir. Bundan başqa, o sevdiyi oğlanın başqa bir qızın saçlarını sıgallayıb, etrini qoxulayırsa, onu yox başqasını sevirse ...

Visolə bütün bunları anlasa da cərəsiz olduğunu başa düşürdü. Gec ya tezi... Fəyazın Şərqiyyə ilə evlənəcəyi barədə söz söhbət gec-tez ona catacaq, onda isə bütün dünya ona qaranlıq görünəcəkdə.

Günlərin bir günü... Fəyazı kitabxanada tək tənha oturan gördü. O ilk dəfə onunla üzbə-üz oturaraq ünsiyyət qura bildi. Onun, şən gənc bir insan olduğuna yenidən əmin oldu. Sonra daxilindəki hissinə tabe olaraq utanmadan oğlanın gözlərinə ... cəsarətlə və diqqətlə baxdı. Simmetriya insan gözəlliyinin əsas tələblərindən biridir. Bu prinsip Fəyazın aydın, üzündə, düz və səliqəli qaşlarında, geniş yaraşıqlı çiyinlərində öz əksini tapmışdı.

- Gözləriniz yaraşıqlıdı!

Fəyazdan bu sözləri eşitməyi ilə qalxıb getməyi bir oldu. Eyni zamanda hiss etdi ki, oğlandan utanır.

Sonralar o Fəyazla tez- tez təkliddə görüşüb gəzməyə çıxırdı. Təbii ki, Şərqiyyənin bundan xəbəri olmurdu. Fəyaz özü də buna çalışırdı. Visolə isə, Şərqiyyədə hər hansı bir şübhə yaranmaması üçün onunla qarşılıqlı dostluq əlaqələrini möhkəmləndirir, hətta onunla bir otaqda yaşayırdı. Günlər öz axarınca kedirdi. Şərqiyyədən gizlin bir necə dəfə də görüşdülər. Bu görüşlər Visolədə çox şirin anlar və gözəl xatirələrlə yadda qalırdı.

İndi isə...

İndi isə, Visolə öz hərəkətindən peşman olmuşdu.

(Davamı var)

Rüstəm CABBAROV

Tərcüməçi: Ədalət Məmmədov